

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 10.000

Letna inozemstvo . . . » 15.000

Letna inozemstvo, USA dol. 18

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXI. - Štev. 21 (1554)

Gorica - četrtek 24. maja 1979 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Slovinci in Evropa

Slovenska povezanost z Evropo je stara. Začenja se s sprejetjem krščanstva v Karantaniji. Karantanski knez Borut je leta 745 zaprosil Bavarce za pomoč v bojih proti Obrom. Obri so bili premagani, v zameno pa so si tedaj že krščanski Bavarci izgovorili določeno nadoblast nad Karantanijo. Dejanje, ki ga hočejo slovenski liberalni in protikrščanski zgodovinarji, sanjaški pisatelji in umetniki prikazati kot usodno tragedijo slovenstva, kot prvi poraz neodvisnega in samostojnega slovenskega narodno-političnega življenja in nje ga stoletno usuznjeno Nemcem, dokler se leta 1918 nismo odredili v »zarje Vidove« (po Zupančiču).

IZBIRA KRŠČANSTVA

Zgodovinska stvarnost je bila seveda precej drugačna. Z omenjeno nadoblastjo so si Bavarci izgovorili pravico širjenja krščanstva v Karantaniji. Vzgojili so Borutovega sina Karasta (Gorazda) ter nečaka Keitmara (Hotimira) krščansko. Oba sta nasledila Boruta na knežjem prestolu. Toda proti pokristjanjenju se je dvignil poganski upor, zatrt s pomočjo bavarskega vojvoda Tasila (772). K temu pravi priznani slovenski zgodovinar dr. J. Gruden:

Odslej si poganska stranka ni več upala vzdigniti se zoper kristjane in misijonsko delo je uspešno napredovalo. Splošno so naši dedi radi sprejeli krščansko vero in se pokristjanili... Kjer sta se srečala krščanstvo in poganstvo, srečala sta se nasprotnika kakor zima in pomlad in zima je morala podležiti... Ni vesela prikazen, da je ponekod v naših krajih razširjanje krščanstva bilo združeno z vojnimi pohodi... A treba je upoštevati tedanje bojevitve čase. Karel Veliki se je zavedal, kolikšnega pomena je krščanstvo za večni in časi blagor ljudstva, in zato je izkušal Cerkev pridobiti razne poganske narode v okrožju svojega prostranega kraljestva. A kjer se je pojavljala proti takim poizkusom silovit upor, je tudi z mečem krotil trdovratne pagane. Za Slovence je bil odločen trenutek, ko so imeli voliti med krščanstvom in poganstvom. Obri, ki so Kristusovo vero zavrgli, so izginiti brez sledu iz zgodovine. Enako se je zgodilo silnim Polabskim Slovanom. Slovenci pa, dasiravno primerno maloštevilni, so s krščanstvom stopili v krog kulturnih narodov in se ohranili do danes, ker so spoznali »dan svojega obiskanja«.

KARANTANIJA JE ŽIVELA NAPREJ

Knez Borut je moral biti torej izreden državnik, daljnoviden politik, ki je spoznal pomen vere in Cerkev za nadaljnji obstoj svojega karantanskega ljudstva. Karantanija se je kasneje (820) pridružila uporu Ljudevita Posavskega proti Frankom. Upor ni uspel in Franki so zato odstavili domačega kneza ter del domačega plemstva.

Toda s tem ta slovenska država ni bila odpravljena. Narobe! Njena tvorba je vztrajala naprej z razvojem fevdalnega reda, o čemer pričajo ustoličenja na knežjem kamnu na Gosposvetskem polju v slovenskem jeziku. Tu se je na kmečki način zadnji ustoličil vojvoda Ernest Zelezni leta 1414. Njegov sin vojvoda Friderik pa je bil izvoljen za rimsko-nemškega cesarja in leta 1443 sprejel poklone oz. umestitev na Gosposvetskem polju brez kmečke preobleke. S tem pa ni bilo odpravljeno slovensko umestitveno pravo. Le-to je bilo veljavno za vse slovenske dežele, ki so pod skupnim imenom Notranja Avstrija nasledile Karantanijo. Sprememba je bila le v tem, da se cesar iz družabnih ozirov ni mogel več ustoličevati kot kmet. Zadnji se je kot notranjeavstrijski vladar ustoličil oče Marije Terezije, cesar Karel VI.

Marija Terezija pa je prenesla vse državne pisarne na Dunaj, za notranjeavstrijske dežele iz Gradca, za češke iz Prage. In šele tedaj preneha starodavna karantanska politično-upravna tvorba.

POVEZANOST Z EVROPO

V teku stoletij smo Slovenci seveda dihali z ostalo Evropo mnogo tesneje kot drugi slovanski narodi. O pripadnosti Slo-

vencev pravi prof. Tousaint Hočevar z univerze Louisiana (ZDA): Ne smemo misliti, da je bila taka (nemško nacionalna) karoliška monarhija, ki so ji bile konec osmega stoletja priključene slovenske zemlje. Ta monarhija ni bila le nekakšna stopnjevana narodna nemška kraljevina, bila je marveč internacionalna, mednarodna ustanova...

To veselost je želel poudariti tudi slikar evangeliarja za cesarja Otona III. Rokopis je pisan in poslikan okoli leta tisoč v sloviti bavarski benediktinski opatiji Reichenau. Ena izmed dragocenih drobnih slik (miniatur) v prisposodi poklonstvo narodov pod cesarjem: poleg Rima, Galije in Germanije je tudi Slavija-Slovenija (slavinia) v podobli ženske s krono na glavi in s krogli podobnim predmetom v roki. Upravičeno torej lahko trdimo, da so bili Slovenci polnovreden član srednjeveške Evrope.

Da za ostalo Evropo nismo bili prav nič v zamudi, dokazuje tudi natis prvih slovenskih knjig »Abecedarium« in »Catechismus« Primoža Trubarja (1550) ter drugih protestantskih knjig, med temi izredno delo prevoda sv. pisma po Dalmatinu (1581). Leta 1595 je v Ljubljani ustanovljen jezuitski kolegij, ki ima značaj univerze.

Danes, ko gledamo na Evropo z jezikovno nacionalnim modelom, lahko tudi zabeležimo, da je prvi zapis sploh kakšnega slovenskega jezika prav v slovenščini — Brižinski (Freisinški) spomeniki iz 10. stoletja. Takrat se ni govora o današnjih velikih evropskih jezikih, ne o nemškem, ne italijanskem, ne francoskem idr. Pa tudi ne o narodih s temi jeziki. Vsi ti narodi so šele nastajali in se kot take začutili šele po francoski revoluciji, s prevlado meščanstva, ki je prvič začelo enačiti narodnost z jezikom. S tem merilom si danes priključujejo nacionalne zgodovine. Toda merilo ne ustreza zgodovinski stvarnosti.

Zal tudi slovenski zgodovinarji niso toliko samostojni, da bi našo lastno zgodovino ocenjevali po veljavnih slovenskih merilih in tako nam izpade slovenska preteklost, precejšena z nacionalističnimi prijemii naših sosedov, dokaj klavarno. Dasi v resnici ni bila. O tem pa bi bilo treba še nadrobneje spregovoriti.

Zasedanje italijanske škofovske konference

V Rimu se je v petek 18. maja zaključilo zasedanje italijanskih škofov. Zaključku je prisostvoval tudi papež Janez Pavel II., ki se je pravkar vrnil s svojega obiska poljskega vojaškega pokopališča na Montecassinu. Sveti oče je za novega predsednika konference razglasil turinskega nadškofa, 65-letnega Alberta Anastazija Ballestre- ro. Nasledil bo bolonjskega nadškofa Antonia Poma, ki je bil na tem mestu 10 let.

V zaključnem sporočilu se najprej omenja težki položaj, ki ga doživlja Italija: splošna negotovost, nepretrgana vrsta umorov in ugrabitev, mestna gverila, pokvarjena vest, pornografija in mamila. Treba je zato razvijati in gojiti moralne

Velika manifestacija narodnih manjšin za Evropo

Pred nami so evropske volitve, prvi večji in konkretni stik s problematiko evropskega združevanja, v katerega se vedno bolj vključujejo najširše množične sile. Ne samo države in vlade, ki so do sedaj nekako vodile proces evropske integracije, pač pa in še predvsem narodne skupnosti kot najpristnejši izraz širokih ljudskih teženj in hotenj. To mora biti bodoča Evropa, in to naj odraža tudi bodoči prvi izvoljeni parlament v Strasburgu!

Ta je bila osnovna in vodilna misel celotnega kulturnega in političnega zborovanja, ki ga je v nedeljo 20. maja priredila Slovenska skupnost v deželi Furlaniji-Julijjski krajini v Katoliškem domu v Gorici. S tem je hotela slovenska politična stranka tudi na zunaj in pred našim občinstvom pokazati in dokazati, da veruje v te ideale in da hoče na svoj način prispevati k temu dogajanju.

Slovenska skupnost je za to prireditev povabila predvsem politične predstavnike in kulturne skupine manjšinskih skupnosti, ki z njo sodelujejo v tem evropeistič-

nem prizadevanju v naporih za doseg prave in enakopravne manjšinske enotnosti posebej v alpskem prostoru. Prisotni so bili predstavniki Furlanov in Francozov iz Doline Aosta, ki so poleg Slovencev sodelovali v folklorno-kulturnem programu. Zborovanja so se nadalje udeležili glavni politični predstavniki obeh strank, s katerima Slovenska skupnost na teh volitvah najožje sodeluje: Union Valdôtaine in Furlansko gibanje (Movimento Friuli). S prvo se je povezala za evropske, z drugo pa za parlamentarne volitve. In skupno je hotela javno potrditi lastna prizadevanja v pričakovanju, da bodo naši ljudje to skupnost in to povezavo razumeli in podprli.

NASTOPI FRANCOSKIH SKUPIN PO SLOVENSKIH OBČINAH

Pevsko folklorna skupina iz Doline Aosta je bila glavni gost na sobotnih in nedeljskih prireditvah Slovenske skupnosti. V Nabrežini in v Doberdolu se je skupno s slovenskimi zbori in nastopajočimi govorniki prijetno mešala francoska govori-

ca in dialekt »patois« izpod Mont Blanca!

Na sobotni prireditvi v Nabrežini sta nastopila še zbor Igo Gruden iz Nabrežine ter Fantje izpod Grmade. Govorili pa so predvsem govorniki SSK: deželni tajnik in kandidat za evropski parlament Drago Stoka in kandidat za poslansko zbornico Antek Terčon. Oba sta odločno poudarila glavne zahteve Slovencev in SSK še posebej v pričakovanju dobre uveljavitve naše stranke na junijskih volitvah. Pozdravila sta še predstavnika Union Valdôtaine Bruno Salvadori in predsednik Furlanskega gibanja Giorgio Jus, ki tudi kandidira v tržaškem okrožju.

V nedeljo dopoldne pa se je valdostanska skupina podala na gorški Kras in se je v Doberdolu udeležila glavne domače, nato pa so predstavniki skupine in maščinov položili venec k spomeniku padlim. Tu so pevci tudi občuteno zapeli valdostansko himno »Montaignes Valdôtaines«. Sledil je na trgu shod, na katerem so spregovorili kandidati in predstavniki SSK ter Union Valdôtaine Marija Ferletič, Andrej Bratuž in Bruno Salvadori. Vsi so poudarili odločno voljo po skupnem sodelovanju in vedno večji povezavi manjšin v državi. Sledil je prijeten mimohod valdostanske skupine po vasi. Njih barvite noše ter folklorni instrumenti so v toplem majskem sončnem dnevu še bolj izstopali.

Po skupnem kosilu so se nato gostje odpeljali proti Gorici za glavno srečanje in nastop v Katoliškem domu.

SLOVENC, FURLANI IN VALDOSTANCI HOČEMO SKUPNO GRADITI EVROPO!

V primerno okrašen veliki dvorani in s simboli in zastavami vseh treh sodelujočih strank se je nato odvijal glavni del sporeda. Po uvodnih notah Beethovne Himne veselju, ki je postala evropska himna, je prvi spregovoril deželni predsednik Slovenske skupnosti dr. Andrej Bratuž. V svojih besedah je predvsem poudaril pomen tega srečanja in vloge, ki jo imajo manjšine oz. narodne skupnosti pri oblikovanju nove Evrope, ki ne sme biti Evropa nacionalizmov ali držav, pač pa Evropa narodov in ljudstev. Nato je nastopil ansambel Lojzeta Hledeta, ki je s svojimi veselimi zvoki ustvaril prijetno razpoloženje številnega občinstva. Spored je nato obsegal glavne govore treh političnih predstavnikov vseh treh manjšin in strank, slovenske, furlanske in valdostanske. Govorniki so bili deželni tajnik SSK Drago Stoka, član vodstva Furlanskega gibanja Guglielmo Pitzalis in nosilec liste Union Valdôtaine Bruno Salvadori.

Dr. Stoka je najprej orisal vsa prizadevanja Slovenske skupnosti pri teh pripravah in s posebnim zadovoljstvom podčrtal izločitev iz volivne koalicije Liste za Trst. Obenem je nakazal glavne probleme in hotenja SSK ter slovenske manjšine v Italiji nasploh in osnove volivnega programa Slovenske skupnosti. Posebej je še izrekel vse priznanje B. Salvadoriju, ki je v imenu valdostanske stranke vodil vsa dolgotrajna pogajanja za izoblikovanje skupne manjšinske liste in programa.

Za Furlansko gibanje je govoril Guglielmo Pitzalis, ki je najprej prinesel pozdrav v furlanskem jeziku. Orisal je vlogo in usodo furlanskega ljudstva, ki v prijateljskem sosedstvu s slovenskim živi na tej zemlji že stoletja. Prikazal je pomen skupnega boja za doseg pravic in enakopravnosti. Dr. Pitzalis je posebej podčrtal dejstvo, da je prav tridesetletna politika vseh državnih strank tista, ki je odgovorna za nerešene probleme naših narodnih skupin in dežele.

Kot zadnji je spregovoril dr. Bruno Salvadori, nosilec liste z valdostanskim le- vom v vseh petih okrožjih Italije. Govor- (nadaljevanje na 2. strani)

Prihodnja številka bo imela prilogo, ki bo posvečena volitvam za italijanski in evropski parlament. Prilogo bo oskrbela deželna Slovenska skupnost.

Sv. oče med svojimi rojaki

Pretekli teden je bil Vatikan ves v znamenju Poljske. Najprej je v petek 18. maja sveti oče obiskal Montecassino in se poklonil padlim poljskim borcem za zmago nad nacizmom, preteklo nedeljo pa je v Vatikanu proslavil spomin poljskega škofa in mučenca sv. Stanislava, ki ga je 11. aprila pred 900 leti pred oltarjem umoril kralj Boleslav II.

Sv. oče je prispel na Montecassino v helikopterju. Prav tisti dan je spopolnil 59 let življenja. Pred 35 leti 18. maja so pa vojaki poljske armade pod vodstvom generala Andersa dobili odločilno bitko za posest te gore. Toda krvni davek je bil velik: 1.090 Poljakov je ostalo za vedno na tem kraju; kasneje so zavezniške oblasti postavile tam vzorno urejeno pokopališče.

Sv. oče je na pokopališču opravil sv. mašo, ki ji je med drugimi prisostvoval tudi ministrski predsednik Andreotti. Nav-

zočih je bilo pet tisoč Poljakov iz vsega sveta in še tisoč bivših vojakov iz 20 narodnosti. Legendarnega generala Andersa ni več med živimi, mogle pa so sv. maši prisostvovati njegova žena in dve hčerki.

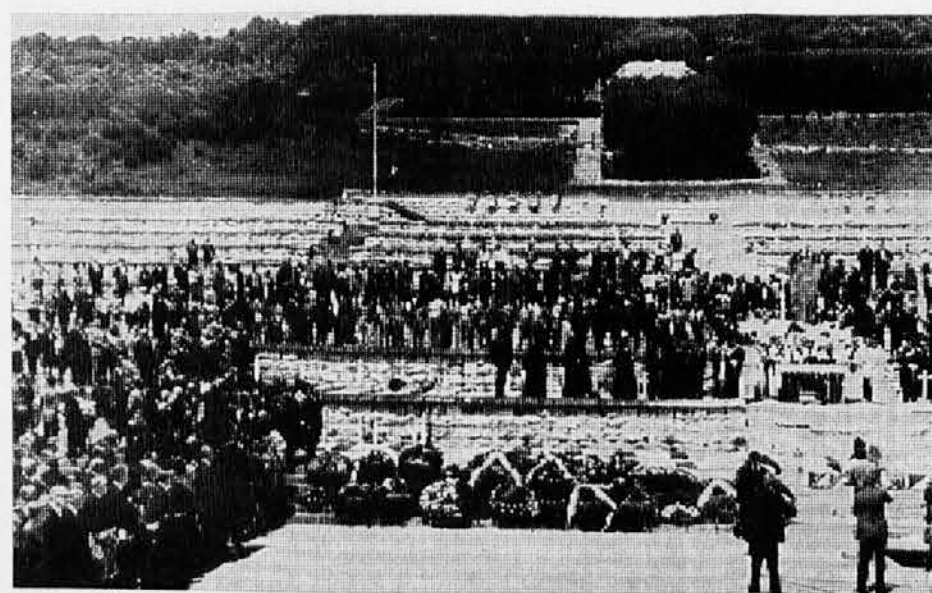
Janez Pavel II. je začel svoj govor z besedami: »Še danes njih svojci te padle z Montecassina objokujejo in se ne morejo sprijazniti z njih nasilno smrtjo. Sanjali so o življenju in ne o smrti, o ljubezni in ne o sovraštvu, o veselju in ne o trpljenju, o miru in ne o vojni. Naše turobno romanje naj bo spomin na vse, ki so na tem kraju prelili svojo kri. Na tisoče jih je bilo; raznim veram in rasam so pripadali. Bili so otroci božji, zato bratje v Krstusu.« In je ponovil svoj že znani poziv: »Ne ubijajte! Ne pripravljajte uničenja človeštva! Raje mislite na brate, ki trpijo lakoto in bedo. Spoštujte svobodo in dostojanstvo vsakega človeka! Iz te boleče knjige, tako grozotno pred nami odprte se nam poraja goreča prošnja, vznesen krik po spravi in miru. Ker pa mir zavisi od dobre volje ljudi, je treba razmisliti, kako usmeriti skupne napore za zagotovitev te velike dobrine.«

V samostanu je sv. oče kasneje obiskal še grob sv. Benedikta, očeta zapadnega redovištva, ki ga je Pavel VI. leta 1964 razglasil za zavetnika Evrope.

Preteklo nedeljo 20. maja je sv. oče ob navzočnosti kardinala Višinskega, osem drugih poljskih škofov ter šest tisoč rojakov, ki so prišli od vsepovsod, opravil sv. mašo v čast škofu Stanislavu. »Še pred nekaj meseci sem bil njegov naslednik na škofovskem sedežu v Krakovu,« je dejal. »Sv. Stanislav je šel v smrt, ker se ni bal zahtevati od kralja, da spremeni svoje za- držanje do Cerkev. Njegovo mučeništvo je izpričalo moč duha, ki je življenje in ljubezen.«

Tudi pri opoldanskem nagovoru je opozoril zbrane vernike na navzočnost Poljakov, ki so prišli proslavljati sv. Stanislava v Rim. »Poljska Cerkev je hvaležna sedežu sv. Petra, da je s krstom kneza Mieška sprejela poljski narod v veliko krščansko občestvo, škofa mučenca Stanislava pa dvignila k časti oltarja in razglasila za zavetnika Poljske.«

Sv. oče se je nato dotaknil tudi zaključnega sporočila italijanske škofovske konference. Dejal je, da je kriza duhovniških poklicev v Italiji prešla svoj vrh in da je italijanska Cerkev znova našla svojo življenjsko moč, o čemer pričajo razna gibanja, ki jih prešinja dejavna vera. Rimljanje se še pozval, naj pomagajo pri gradnji novih cerkva, ki so živa središča zbiranja tako v krščanskem kot človeškem smislu.

Pokopališče poljskih vojakov na Montecassinu, ki ga je obiskal papež Janez Pavel II.

Jezusov vnebohod v otroškem srcu

Vnebohod je tisti skrivnostni in veseli praznik, zaradi katerega je zeleni mesec maj še bolj cvetoč, mraza in mraka odrešeni povelikonočni čas še bolj prežet z zemeljsko in nadzemeljsko svetlobo. Človeško hrepenenje po večni sreči, po nebeški blaženosti črpa iz Jezusovega Vnebohoda nove moči za upanje in vero.

Kako blizu je na ta praznik nam zemljanom samo vsemogočno in neskončno nebo? Že kot deklica sem to bližino božje prisotnosti silovito občutila. V beli obleki, ki sem jo dobila za prvo sveto obhajilo, sem šla v vnebohodni procesiji skozi domačo vas in v vsaki lepo okrašeni kapelici skupaj z drugimi deklicami potresala cvetlice. Notranje prevzeta od molitve in svečanih občutkov sem spoznavala vso skrivnostno zmagovalnost Jezusovega odhoda v nebo.

Preproste kapelice, ki smo jih vaške deklice krasile s spominčicami in šmarnicami, svobodno rastočimi v naravi, so bile na Vnebohod čisto spremenjene: oltarji so bili okrašeni s plemenitimi vrtnimi rožami, na tleh se je razprostirala preproga, po kateri je stopal v svečan ornat oblečen duhovnik z bleščečo presveto Evharistijo v rokah.

Se danes, po več kot tridesetih letih se rada spominjam silovitih svetlih občutkov, ki so navdajali moje otroško srce, ko sem se skupaj z ostalimi farani praznično počasi pomikala naprej v zelo dolgi procesiji: med petjem in molitvijo, po prašni cesti, ki še ni bila tlakovana, sredi polji, ki so takrat segala čisto do vaške glavne ceste. Drobna rdeča zastavica na Zveličarjevem kipu je plapolala v rahlem vetru in simbolično povezovala odrešeni svet z neskončnimi skrivnostmi neba.

* * *

Tudi danes, na Vnebohod 1979, bije v mojih prsih isto srce, v nekem smislu življenjske in miselne doslednosti še vedno isto otroško srce, a čutim, da bije nekoliko manj veselo, kajti izkušnje in spoznanja odraslega človeka, kar zdaj neizpodbitno sem, mečejo rahle sence (in ne le rahle) na njegovo sproščeno veselje, na neskajeno svetlobo globoke otroške vere.

A tudi danes občutim skrivnost Jezusovega zmagovalnega odhoda v nebo. Zmagoslavje je še večje, ker ga spremlja neminljiv spomin na Zveličarjevo križevno pot, na vso neizmernost Njegovega trpljenja in žrtvovanja, na odrešilno, sveto razodeto skrivnost Njegovega vstajenja od mrtvih.

Tudi danes, na Vnebohod 1979, potresam v duhu cvetlice pred Najsvetejšim in se obračam na vsa duhovno živa otroška in odrasla srca, naj jih tudi v bodoče povezuje Jezusova blagovest ljubezni.

Naj združene množice vseh zemljanov, ki so blage volje, izžarevajo tisto toploto, ki je potrebna, da se stalijo ledene pre-

grade, ki razdvajajo narode in posameznike. Naj se nebo in zemlja v božjem miru povežeta, naj zavlada med zemljani tista neskončna harmonija, ki na Vnebohod združi Boga Očeta z njegovim Sinom v nebesih.

Milena Merlak

Sevjetski špijoni v Italiji

9. maja lani so našli mrtvega demokršćanskega predsednika Alda Mora v avtu v Rimu. Deset dni kasneje je misovski poslanec Miceli izjavil v svojem posegu v poslanski zbornici, da imajo italijanske obveščevalne službe že nekaj let podatke, ki kažejo na medsebojne stike italijanskih izvenparlamentarnih levičarskih skrajnežev ter sovjetsko tajno službo KGB in veleposlaništvom v Rimu.

Miceli je bil odgovoren za italijansko tajno službo SID od srede 1970 do srede 1974. Tedaj, ali natanko 9. maja 1972 je predlagal izgon iz Italije za 22 sovjetskih agentov, ki jih ščiti diplomatski položaj. Tedaj sta se o predlogu izrazila povoljno notranji minister Restivo kot tudi zunanji minister Moro. Zunanji minister pa je predlagal, da bi razglasili osumljene sovjetske diplomate kot nezaželene v skupinah po tri ali štiri, namesto vse skupaj, zato da bi se izognili izzivanju diplomatske krize z Moskvo. Toda italijanska vlada je temu dala svoj veto iz državnih vzrokov.

Po sedmih letih se je končno zvedelo za imena špijonaže osumljenih sovjetskih diplomatov:

prvi tajnik veleposlaništva Gerin Smirnov, ataše Ivan Geresko, glavni konzul Petr Privalov, pomožni vojni ataše Boris Blinov, pomorski ataše Vasilij Golicin, pomožni vojni ataše Boris Goundr, trgovski ataše Valerij Belorusov, prvi tajnik Igor Soudarev, dopisnik vladnih Izvestija Leonid Kolosov, drugi tajnik Vladimir Strelkov, svetnik Igor Rumjancev, drugi tajnik Boris Golobov, svetnik Igor Fediakine, Vitalij Ivannikov, Aleksandr Ermakov, Aleksandr Zelenokoreny, Nikolaj Timofejev, Jevgenij Anourin, German Dorokin, Ivan Kelag, Genadij Dimitrijevič, Nikolaj Kozlov.

Izgon diplomatov ali, kot se vljudo reče, »razglasitev za nezaželene«, je predvidena v 9. členu Dunajskih sporazumov, ki določa odnose do zastopnikov posameznih držav. Omenjeni sporazum določa, da morajo diplomati zastopati, ščititi, pogajati se, obveščevati po zakoniti poti svoje države, pospeševati prijateljske odnose med državami. Določa pa tudi, da država, ki jih sprejme, jih lahko razglasi tudi za »persona non grata« (nezaželena oseba) in jim odreče bivanje na njenem ozemlju.

Koliko od naštetih sovjetskih diplomatov, o katerih naj bi imela italijanska obveščevalna služba obremenilne podatke, je še v Italiji, danes ni znano.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Po prvi zmagoviti navezi Stremfelj-Zaplotnik je vrh najvišje gore na svetu Mont Everest v torek 15. maja osvojila še trojica iz jugoslovanske odprave Stane Belak, Stipe Božić in vodja nepalskih nosačev (šerp) Ang Phu. Ta je že drugič stopil na vrh te gore. Toda ob sestopanju je strmoglavil v prepad in se ubil. Zaradi te smrti so ostale naveze opustile naskok na goro. Računajo, da se bo jugoslovanska odprava vrnila v domovino okoli 20. jun.

■ Od srede 16. do ponedeljka 21. maja se je mudil v Sovjetski zvezi predsednik Tito. Med drugimi sta ga spremljala jugoslovanski zunanji minister Vrhovec in član predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Tito se je mnogo razgovarjal z Brežnjevim. V končnem poročilu je rečeno, da sta razpravljala o dvostranskem sodelovanju in mednarodnih vprašanjih. O stvareh, kjer se razhajata v svojih stališčih, sta skušala drug drugemu pojasniti svoje gledanje.

■ Glavni tajnik OZN Kurt Waldheim je po dolgem potovanju, na katerem se je ustavil v Moskvi, Pekingu, Hanoju, Seulu, Pjongjangu, Manili in na Cipru dospel v Rim, kjer so ga sprejeli Pertini, Andreotti, Forlani ter papež Janez Pavel II.

■ Na 28. kongresu španske socialistične stranke je 61,7 odst. delegatov glasovalo za izjavo, da omenjena stranka »potrjuje svoj razredni značaj, da je marksistična, demokratična in federativna značaja«. Njen dosedanj glavni tajnik, dinamični 37-letni Felipe Gonzalez je odločno nasprotoval vključitvi besede »marksistična«, a ga je podprlo samo 31,11 odst. delegatov ob 6,7 odst. vzdržanih glasov. Zato je sklenil, da ne sprejme več kandidature za tajniško mesto in izjavil: »Odslej bom nastopal kot navaden član stranke. Nam Marx ni potreben. Najprej je treba biti socialist, nato marksist. Prepričan sem, da poznam bolje Marxa kakor tisti, ki so na tem mestu imeli govore, malo socialistično pravoverne in malo marksistične.«

■ Na petdnevni obisk v Španijo je prišel voditelj Romunije Ceausescu. Na letališču sta ga sprejela španski kralj in kraljica. Romunija je s Španijo obnovila diplomatske odnose v februarju 1977, že prej pa je vzdrževala trgovsko-konzularne odnose s Francovim režimom.

Otroški nastop v šentjakobskem kulturnem društvu v Trstu

Otroci Sv. Jakoba so v nedeljo 13. maja prijetno presenetili svoje matere s prireditvijo v šentjakobskem kulturnem društvu. Pod vodstvom Dine Slama so naštužirali več pesmi in jih prav ubrano zapeli. Slovenske narodne so otroci povezovali z odlomki literarnih del, ki so posvečeni najnežnejšemu in edinemu bitju na svetu, ki za svojega otroka žrtvuje vse: materi. Prireditev je zelo dobro uspela; vsi nastopajoči (nekateri so bili prvič na odru) so s prizadevnostjo in občutenostjo »odigrali« zaupane jim vloge, tako da so se marsikateri mamic orosile oči.

Otrokom gre za zavzetost in žrtve vse naše priznanje, voditeljci pa so tako nastopili le v ponos; ne moremo pa česa takega zapisati za marsikatega šentjakobčana, ki se mu ni zdelo vredno kljub vabilu, da bi žrtvoval tiste kratke pol ure in si prireditev ogledal. Ker pa je prenekateri nastopajoči otrok tudi član skavtske organizacije, bi bilo uместno, ko bi bili vsaj tisti vodniki, ki so za to vedeli, prisotni, če že drugače niso bili pripravljeni sodelovati. R. S., Trst

★

MILENA MERLAK

Majski vnebohod

V maju je zemlja dišeča in cveteča, spominčice so modre kot vnebohodno nebo. Bele marjetice in potonke rdeče so znamenja Jezusove in človeške sreče.

Rožnati svečniki na kostanjih cvetočih znanilci so prvih dni že poletno vročih. Jezusove rane so zaceljene in poveljane, odrešene duše v nebesih zveličane.

Majska zemlja slavi Jezusov vnebohod, nebeška vrata odprta so na stežaj. Po temnem trpljenju in svetlem vstajenju zmagovalno odhaja Jezus k Očetu nazaj.

● V času odcepitve Biafre od Nigerije je posebno trpela škofija Enugu. Danes je tam največ redovnih in duhovniških poklicev. V velikem semenišču je nad sto bogoslovcev, v malem pa 350 semeniščnikov. Pred desetimi leti je bila ustanovljena domača redovna družba Sester božje ljubezni. Danes ima 78 članic, 41 novink pa se pripravljajo na vstop.

MARIJA NAŠ IDEAL

Marija je v evangeliju prikazana kot tista, ki je hotela vedno izpolnjevati božjo voljo, biti Gospodova dekla, pa naj se je kdaj znašla v še tako težkih okoliščinah življenja. Gospodova dekla ni bila samo ob angelovem oznanjenju, temveč prav tako pod križem. »Zgodi se mi po tvoji besedi« — po tvoji volji, je bilo njeno življenjsko vodilo, v njem je izražen njen odnos do Boga. Ponižna, skromna, potrpežljiva, tiha Gospodova dekla, ki je pripravljena vedno tudi na križ, to je Marija.

Skopa so poročila v evangeliju o Mariji in vendar je kar dvakrat omenjeno, kako Marija misli na druge in hoče drugim pomagati v stiski: obišče teto Elizabeto in opozori Jezusa na zadrego gostiteljev na svatbi v Kani Galilejski. Ljubezen misli vedno na druge in se prav nič ne sramuje navidezne malenkosti ali nepomembnosti, žrtvuje se, kjer le more. Ljubezen ne računa in je vedno pripravljena na tveganje. Navidezna malenkost v primernem trenutku veliko pomeni, ljubezen jo hitro odkrije in ne odlašajoč daritvijo. Marija si upravičeno zasluži naziv Mati ljubezni.

Elizabeta naj bi Marijo posebej blagovala zaradi njene vere. In res bi morali Marijo postaviti v vrsto tistih svetopisemskih oseb, ki so se odlikovale po svoji veri. Marija je s svojo vero tvegala »korak v neznanost«, ko je sprejela angelovo oznanilo, da bo postala Odrešenikova mati, čeprav ni »poznala moža«. Odpovedala se je svoji dotedanji poti v življenje in popolnoma zaupala Bogu, delovanju božjega Duha. Marsičesa »ni razumela«, a kljub temu je vse sprejemala kot izraz božje volje, kot uresničenje božjih načrtov, čeprav so bili ti kdaj še tako nenavadni in za človeka težko sprejemljivi.

Marija je bila na poseben način odprta za delovanje božje milosti in je bila s to milostjo tudi na izreden način obdarovana — milosti polna, v duhovnem pomenu že božja Mati. V tej posebni zvezi z Bogom je črpala moč za svoje življenje, kakor razberemo iz evangelija in zasluži priznanje, ki ga izražamo, ko jo imenujemo vzor kristjana, vzor hoje za Kristusom.

Skušajmo si prisvojiti te svetle poteze na Marijini podobi. Tako jo bomo res počastili.

S TRŽAŠKEGA

Vittorio Vidali za Evropski parlament?

Če je krščansko-socialna stranka na Bavarskem postavila za kandidata Otona Habsburškega, ki je konec koncev že nekaj let predsednik Vseevropske zveze (Pan-europa Union), vsled česar njegova kandidatura ne more biti nekaj posebnega, pa so v Trstu poskrbeli za presenečenje, ki bi mu v povojnem obdobju na Primorskem komaj našli primer. Tržaška PCI kandidira za evropske volitve postarnega voditelja Vidalija.

V našem listu smo že v naslovnem članku sredi januarja opozorili, da ima Vittorio Vidali s partizanskim imenom »Carlos« še vedno odločilen vpliv med tržaškimi komunisti in da se z Berlinguerjevo politiko evrokommunizma ne strinja. »Carlos« je bil na čelu tržaške PCI v času spora med Beogradom in Moskvo v petdesetih letih. Potegnil je s Stalinom, a to ni bilo vse. Tržaška PCI je tedaj razpustila vse prosvetne organizacije levičarskih Slovencev. Ti so morali vzeti otroke iz slovenskih šol. Začela se je asimilacija, ki je imela tak obseg in uspeh, kot ga ni imela v vsem fašističnem obdobju.

Kandidatura Vidalija spravlja v negotov položaj dosedanja prizadevanja senatorke Gherbez po globalni zaščiti Slovencev. In če bi tržaški vidalijevci ponovno dobili prevlado nad berlinguerjevci, obstaja resna nevarnost, da bo slovenskemu levičarskemu taboru zadan ponovni udarec. Pa tudi vzdušje ob meji bi postalo drugačno, zakaj Vidalijev duh se ni bil sprijaznil z idejo sožitja ali pa neuvrčenosti in sa moupjavljanja, tudi ne z Osimskimi sporazumi, skratka z idejo odprte meje.

V Celovcu blokira vse poskuse sožitja in razumevanja organizacija Heimattendienst, kot smo že opozorili. Očitno v skladu s sovjetskimi načrti nenehnega vzdrževanja napetosti. Prihodnost bo pokazala, koliko se bo zaostrovanje političnega in narodnostnega vzdušja stopnjevalo tudi v Trstu.

Kolonkovec

Vsak okraj, vsaka vas, naj bo še tako neznatna ima svojo zgodovino, posebne dneve, katerih se ljudje radi spominjajo. Tako je tudi Kolonkovec dodal svoji krajevni zgodovini nov pomemben datum: odprtje prostorov novega prosvetnega društva »Kolonkovec«. To društvo je kot novorojenček na Tržaškem med raznimi društvi.

Sončni dan je privabil v novi sedež v ženjanski ulici 46 (Salita di Zugnano 46) veliko ljudi, med katerimi je bilo največ domačinov. Prostor je majhen, a prijazen in prikpen. Od tu je slovenski radio neposredno prenašal slovesnost odprtja.

Prvič je ob tej priložnosti nastopil krajevni mešani zbor pod vodstvom Dalke Šturman, domačinka Lučana Picek pa je prebrala svojo pesem kot voščilo novemu društvu. Predsednik Josip Stančič je imel glavni govor; v kratkih besedah je osvetlil sedanj položaj tega okraja in celotne slovenske skupnosti na Tržaškem. Poslušali smo čitanje iz starega zapisnika, katerega odbor ljubosumno hrani. Ob koncu je spregovoril še predsednik Združenja staršev osnovne šole »Marica Gregorič« ter pozval domačine, naj skrbijo za to šolo.

Uradnemu odprtju je sledil običajni družabni spored, ki je še tesneje povezal prisotne. Starši so si ogledali stare slike nekdanjega Kolonkovec in odkrili znane obraze svojcev, povečini že pokojnih. Odbor

društva opozarja vse domačine, naj se javijo s podobnimi starimi slikami in pričevanji, da ne bo šla v pozabo preteklost tega okraja.

Seveda je bila treba za ta dan veliko priprave: možko delo za preurejanje prostorov, žensko delo za čiščenje, okrasitev in zakuska. Odbor se toplo zahvaljuje vsem, ki so prispevali za lepi uspeh tega dneva.

Odbor že sedaj javlja, da bo v soboto 23. junija večerna prireditev ob kresu. Sicer bo o tem še spregovorilo glasilo od bora »Kolonkovec« štev. 2.

Velika manifestacija

(nadaljevanje s 1. strani)

nik, ki je najprej pozdravil v francosko valdostanskem jeziku, je prikazal razvoj in vlogo skupnega nastopa manjšin v Italiji. Od Okcitancev, Valdostancev, Ladincev, Furlanov, Slovencev, pa spet proti jugu Sardincev, Grkov, Albancev in drugih — to je nedvomno močna fronta, ki mora poslati svojega poslanca v evropski parlament v Strasburg! Salvadori je še označil glavne zahteve naše manjšinske enotnosti, ki vidi v lastni politiki, daleč od vsedravnih italijanskih strank, jamstvo za uspeh. Ob koncu je izročil dežel-nemu predsedniku SSK prapor Doline Aoste s črno rdečo barvo, v znamenju simbolične povezave in v spomin Slovenski skupnosti. Marija Ferletič pa je valdostanskemu političnemu predstavniku izročila šopek slovenskih rož, ki naj pričajo o solidarnosti in prijateljstvu med obema manjšinama.

PESEM IN FOLKLORA POVEZUJETA NARODE

Sledil je kulturni spored, v katerem je na žalost izpadel furlanski ansambel, zato pa je bila Dolina Aosta prisotna kar z dvema skupinama. Najprej je nastopil folklorni ansambel v slikovitih nošah in opremi, ki je s svojim nadvse simpatičnim nastopom takoj osvojil občinstvo. Nato je prišel na oder moški zbor »Chorale de Saint Ours«, ki je podal vrsto tipičnih valdostanskih pesmi. Te v glavnem kažejo na stilo sorodnost celotnega alpskega loka in so torej tudi slovenskemu petju blizu. Zbor je bil zelo ubran in je res ogrel vse prisotne.

Kot slovenski zborovski ansambel je v nedeljo nastopil v svojih vedno lepih korških nošah mešani zbor »Planinka« iz Ukeve. Zbor že vsi dobro poznamo in ceni-mo, njegova mehka in izrazita koroška pesem pa nas vedno navdaja z ožnostjo, pa tudi z vedrino in pogumom. Prav je, da je tudi slovenski del tako ubrano izražal prav naš gorski svet.

Ob zaključku se je goriški pokrajinski tajnik SSK Marjan Terpin zahvalil vsem sodelujočim in še posebej gostom, ter izrazil prepričanje, da bodo slovenski volivci enotno podprli izbire Slovenske skupnosti.

Celotno prireditev je sklenil ansambel Lojzeta Hledeta s svojim humoristom. Ob koncu pa so se ponovno razlegli resnobi a vedri in blesteči zvoki Beethovnovne himne, ki so prav preroško povzeli tudi pomen nedeljske prireditve: delo za Evropo je resno in trdo, mora pa biti vedro in na koncu izzveneti v veselo pesem povezave in solidarnosti.

Nedeljsko prireditev je posnela tudi televizijska agencija Alpe Adria in jo bo oddajala (v povzetku) italijanska televizija v okviru evropske volivne tribune dne 6. junija.

Spectator

Tiskovna konferenca deželne SSK v Trstu

V petek 18. maja je bila na strankinem sedežu v ul. Machiavelli v Trstu tiskovna konferenca deželnega vodstva Slovenske skupnosti za bližnje parlamentarne in evropske volitve. Udeležili so se je predstavniki tiska in televizije.

Prisotne je najprej pozdravil predsednik deželnega sveta SSK Andrej Bratuž, ki je tudi poudaril pomen manjšinske povezave tako s Furlanskim gibanjem za državni kot z Union Valdôtaine in drugimi skupinami za evropski parlament. Deželni tajnik SSK Drago Štoka je nato podrobno orisal program stranke in predstavil kandidate. Volivni program je zelo fehten in prikazuje cilje in namene SSK kot edine slovenske stranke, ki se tudi pri teh volitvah ni izneverila svojemu poslanstvu in samostojno nastopa (čeprav pod drugačnimi znaki) tako za rimski kot za strasburški parlament.

Povezava s Furlani v vsem odgovarja duhu slovenske stranke. Vedeti moramo namreč, da je prav Furlansko gibanje jasno izpovedovalo svoj program tudi kar zaveda slovensko zaščito in odgovarja težnjam in hotenju Slovenske skupnosti. Tako med drugim pravi program SSK: »Odlučitev za nastop skupno s Furlanskim gibanjem je tudi sad politične izbire. V vseh povojnih letih, pa tudi prej, nismo Slovenci utrpeli nobenih pritiskov od strani Furlanov. Tudi Furlansko gibanje samo se je že pred časom zavzelo za globalno zaščito slovenske manjšine v Italiji in je že postavilo zahtevo po priznanju pravic Slovencev, ki živijo v videmski pokrajini. Končno naj poudarimo, da je Furlansko gibanje podprlo naše predloge in zakone

v deželnem svetu, ki so zadevali pravice slovenske manjšine.«

Tako nadaljuje program: »Pa še en globlji vzrok je vplival na to odločitev. Vzrok, ki je nastal pri sklepanju zavezništva za evropske volitve. Na skupno listo manjšin, ki nastopa z znakom in imenom Union Valdôtaine, se je vsilila tudi Lista za Trst. Tedaj je SSK odločno nastopila proti tej malomeščanski in izrazito protislovenski formaciji ter jasno povedala, da izstopa iz federacije manjšin in iz skupne liste, če bi Union Valdôtaine, ki je lastnik znaka in, kot stranka, ki ima zastopstvo v parlamentu, tudi pravice do nastopa na volitvah za evropski parlament, sprejela sodelovanje z Listo za Trst. Takrat so se predstavniki Furlanskega gibanja odločno zavzeli za stališče SSK in s skupnimi močmi smo prepričali nastop Liste za Trst na manjšinski listi ter dejansko vplivali na razbitje te meščanske liste, ki na evropskih volitvah ne nastopa samostojno.«

SSK se nadalje zavzema za globalno zaščito Slovencev, za samostojni slovenski šolski okraj, za avtonomijo slovenske radijske postaje in uvedbo slovenskega televizijskega programa, preklic fašističnih zakonov, za socialne, kulturne in gospodarske potrebe slovenskega človeka z odločnim bojem proti razlaščanju slovenske zemlje. V evropskem programu hoče SSK zagotoviti prisotnost slovenskega oz. slovenskega sveta pri gradnji nove in pravične združene Evrope narodov.

V razgovoru s časnikiarji so poleg predsednika in tajnika sodelovali še člani deželnega vodstva in kandidatje Rafko Dolhar, Alojz Tul, Antek Terčon in pokrajinski odbornik SSK Bojan Brezigar.

PREMIKI V GORIŠKI CERKVI:

Pogoji za ustvarjalno sožitje med slovenskimi in italijanskimi verniki

1. Težavno sožitje že v prvotni Cerkvi. Vprašanje sožitja in sodelovanja raznih skupnosti je bilo navzoče že v samih prvih dneh obstoja Cerkve in je bilo vir nesoglasij in sporov, ki jih je krščansko občestvo reševalo v zbornosti apostolov in vernikov.

V Apostolskim delih čitamo: »Število učencev je naraščalo (takoj po prihodu Sv. Duha) in tiste dni so začeli helenisti (judovski kristjani rojeni izven Palestine) govoriti zoper hebreje (judovske kristjane iz Palestine), češ da so pri vsakdanji potrebi zanemarjali njihove vdove.« (Apd 6)

Spor bi bil lahko zrušil ali vsaj omajal enodušnost prvih kristjanov, ki so »bili stanoviti v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah« (Apd 2, 42) in so bili »enega duha in enega srca.« (Apd 4, 32)

Apostolski zbor je takoj posegel in rešil enotnost malega občestva: »Dvanajsteri apostoli so sklicali množico učencev in rekli: "Izberite si torej, bratje, izmed sebe sedem mož... nje bomo postavili za to opravilo (oskrbovanje mize).« (Apd 6, 2)

Mnogo hušji je bil drugi spor, ki je grozil, da bo razdvojil Cerkve, ki se je bila razširila zunaj Palestine: spor med kristjani iz judovstva in onimi iz poganstva. Tako poročajo Apostolska dela: »Vstali so (v Jeruzalemu) nekateri verniki, ki so trdili, da je treba (spreobrnjenec iz poganstva) obrezati in jim ukazati, naj spolnjujejo Mojzesoovo postavo...«

Tudi v tem primeru je bilo vprašanje rešeno zbornostno: »Zbrali so se torej apostoli in starešine, da bi to vprašanje presodili... Prišlo je do hudega prekanjanja... Oglasil se je (apostol) Jakob in je govoril: "Bratje, sodim, da poganom, ki se spreobrnejo k Bogu ne delajmo težav." Tedaj so apostoli in starešine z vso Cerkvijo sklepali: "Sveti Duh je odločil in mi z njim, da vam (spreobrnjenim poganom) ne nalagamo nobenega bremena."«

Vendar je praktična rešitev vprašanja bila težavna. Apostol Pavel je malo pozneje pisal Galačanom (2, 11): »Ko je (apostol) Peter prišel v Antiohijo, sem mu v obraz povedal, ker se je umikal in odtegoval, boječ se tistih, ki so prišli iz obreze. Ko sem videl, da ne ravna po evangelijski resnici, sem rekel Petru vprico vseh: »Kako moreš pogane siliti, da bi živeli po judovski šegi?« Tako je apostol Pavel s svojim jasnimi in pogumnimi nastopom rešil enotnost Cerkve.

2. Slovenska prisotnost se spreminja. Slika prisotnosti slovenske skupnosti po naših vaseh se je po vojni zelo spremenila in se lahko predvideva, da se bo še spreminjala. Ne bom navajal statističnih podatkov, saj so nekatera dejstva preveč razvidna: vasi, ki so bile takoj po vojni v celoti ali malo manj slovenske, imajo sedaj ponekod ogromno italijansko večino, drugod pa je italijanska prisotnost vedno večja in prodirnejša.

Vzrokov za to stanje je več: med najhujše in najbolj škodljive spada načrtna naseljitvena politika italijanske večine, ki je nasilno spremenila in spreminja narodni videz tolikih naših vasi. Upoštevati moramo nato naravno razširitev mest ter naselitev Italijanov po naših vaseh, česar slovenske občine ne morejo preprečiti, ker jim država ni dovolila ustreznih naseljitvenih zakonov, kot jih imajo Južni Tirolci.

Poleg tega pa imajo pri raznarodovanju naših družin in vasi velik in porazen vpliv

(v bodočnosti bodo imeli morda še večjega) mešani zakoni. Niso mešani zakoni krivi raznarodovanja, saj so neke vrste naraven pojav: kriv je občutek manjvrednosti slovenskega zakonskega partnerja, duh manjvrednosti, ki je vcepljen tudi po naših šolah, ki nimajo prave samostojnosti in prave narodne vloge, pa tudi po tukajšnji Cerkvi, ki slovenskih vernikov še vedno ne smatra za enakovredne in jim hote in nehoti vceplja tega duha, ko jim ne priznava tistih pravic in tistega dostojanstva, ki bi ga morala.

Da je pa v Slovencih pod Italijo zavestno ali podzavestno še vedno delujoč strah, ki so ga vcepila dvajsetletna fašistična preganjanja in so ga netile in še vedno neti povojna italijanska narodna nestrpnost in vsiljivost, naj navedem samo dve dejstvi: strah, da bi dali otrokom slovenska-slovanska imena, in strah, da bi zahtevali vrnitev v prvotno obliko priimkov, ki jih je fašizem s silo, z grožnjami in preganjanjem poitalijančil. Eno in drugo se dogaja zaradi domnevnega ali resničnega preganjanja in šikaniranja, česar se naši ljudje tudi danes zavestno ali podzavestno, bolj ali manj upravičeno bojijo. Krive so pa tudi težave in stroški, ki so nalašč združeni s preimenovanjem.

Da pa je mnogo resničnega v tem, samo majhno, a značilno dejstvo: v Sovodnjih moramo še vedno z imenom glavne ulice — Via Impero — Ulica cesarstva — proslavljati italijansko abesinsko fašistično cesarstvo, in to po 40 letih, odkar je to propadlo. To vceplja v naših ljudeh duha nemočnosti pred tako italijansko oblastjo, ki to še vedno zahteva.

3. Drugi vatikanski cerkveni zbor in sožitje med narodi. Vprašanje pravičnega sožitja med narodi kot pogoj za mir in napredek v svetu in za razvoj Cerkve same je drugi vatikanski cerkveni zbor poudaril v mnogih dokumentih in na dolgo. Obsojil je vsako nasilje nad drugimi narodi in vsak duh narodne nestrpnosti. Samo nekaj navedb:

»Evangelijski kvas je v človekovem srcu zbudil in zbujal nevzdržljivo zahtevo po dostojanstvu... (26). Treba je vneto prositi Boga, naj da moč, da se bodo vztrajno lotevali in dovršili to delo največje ljubezni do ljudi: zgraditi mir... Ta naloga pa danes zahteva, da se otresejo narodne sebičnosti ter oholih težej zagospodovati

V veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu bo v soboto 26. maja ob 16. uri prireditve

OB 25-LETNICI IZHAJANJA MLADINSKE REVIJE »GALEB«

Spored: Otroški pevski zbor Glasbene matice; Trio kljunastih flavt Glasbene matice; nagovor urednika revije Lojzeta Abrama; nastop mladinskega gledališča iz Ljubljane z uprizoritvijo F. Bevka »Pastirci pri kresu in plesu«; zaključna pesem.

Istočasno bo razstava otroških risb. Po piedstavi zakuska za otroke. Vstop prost.

nad drugimi narodi in da gojijo globoko spoštovanje do vsega človeštva...» (82)

V Odloku o misijonski dejavnosti Cerkve narekuje: »Kristjani iz vseh narodov zbrani v Cerkvi... živijo naj za Boga in za Kristusa v skladu s častivrednimi navadami svojega naroda... naj iskreno in dejavno ljubijo svojo domovino, zaničevanja tujege rodu in pretrane nacionalizma pa naj se popolnoma ogibljujejo, pač pa naj se trudijo za ljubezen med vsemi narodi.« (15)

K tem načelnim izjavam bi k naši stvarnosti dodali samo to, kar je v »Voce Ison-tina«, ki je italijansko glasilo goriške Cerkve, zapisal 21. oktobra 1978 Mafaldo Cechet v članku »Veter novosti«:

»Posebno za nas Italijane izvolitev kardinala Karla Wojtyła za rimskega škofa in papeža katoliške Cerkve mora biti poziv, da bi razumeli, da ta Cerkve ni skoraj naš fevd (dedna last), v katero ljudje drugih narodnosti vstopijo s tem, da priznajo, da se smatrajo za nižje od nas... Pred nekaj leti nam je to povedal drugi vatikanski cerkveni zbor in v resnici upamo, da bomo na tej poti mogli nadaljevati hojo k bolj resničnemu in bolj občutenemu bratstvu... Italijani smo že imeli navado, da smo se smatrali za prve, če ne za najboljše med 709 milijoni vernikov, ki pripadajo katoliški Cerkvi in imajo svoje duhovno središče v Rimu. Sedaj nam je bilo povedano na praktičen način in to nazorno vemo: v tej katoliški Cerkvi ni in ne sme biti prvih in drugih, ampak vsi smo bratje enakega dostojanstva.«

Ko bodo vsi Italijani to priznali, ne samo z besedami ampak tudi z dejanji, takrat bo možno res bratsko ustvarjalno sožitje med nami in njimi.

V prihodnji številki: 4. Sožitje v goriški Cerkvi; 5. Škofov odlok; 6. Križev pot slovenske manjšine v italijanski državi in v italijanski Cerkvi; 7. Zaključek: V bodočnosti: »Ne gostje ali tuji v Cerkvi, ampak domačini.«

Marjan Komjanc, predsednik-dekan

PROSVETNO DRUŠTVO - MAČKOLJE

vabi 26. in 27. maja na tradicionalni

Praznik češenj

Sobota 26. maja

ob 15.00 odprtje kioskov

ob 20.00 do 24.00 prosta zabava z ansamblom »Supergroup«

Nedelja 27. maja

ob 14.00 odprtje kioskov

ob 16.00 začetek kulturnega programa:

- mešani zbor »Slavec« iz Ricmanj
- mešani zbor iz Divače
- domači otroški zbor »Slovenski šopek«
- koncert ansambla Lojzeta Hledeta iz Števerjana
- godba na pihala »Breg«

od 20.00 do 24.00 prosta zabava z ansamblom »Supergroup« Oba dneva bodo delovali kioski s čevapčiči, klobasami in domačim vinom. V nedeljo pomnožene avtobusne zveze z mestom in okolico (avtobus št. 40). V primeru slabega vremena bo praznik 3. junija.

Žalostno „Znamenje“

S pisanjem in nazori revije »Znamenje«, ki jo s podporo kulturne skupnosti Slovenije izdaja celjska Mohorjeva družba, se že dalj časa nismo soočali. Opravilo, ki bi ga veljalo sicer vršiti pogosteje, a je dokaj neveselo in ga človek odlaga od meseca do meseca. Najostreje smo se spoprijeli s pisanjem »Znamenja« ob zadnjih italijanskih državnih volitvah, ko je ta revija objavila grob napad na izjavo italijanskih škofov, po kateri glasovanje za stranke z brezverskim nazorom ni združljivo s krščanskim gledanjem posameznika. Izjava, katere vsebina je povsem naravna, toda cedjsko »Znamenje« jo je označilo za primer nove križarske vojne.

Šlo je za težak primer vmešavanja v italijanske politične zadeve, ki pa očitno ni imel namena dajati naukov italijanskim škofom in katoličanom. Kolikšen del italijanske katoliške javnosti in škofov pa sploh ve, da obstaja neko »Znamenje«, ki jih je kritiziralo in bi si njegove pripombe vzeli k srcu?

Kar nas je kot katoličane motilo, je bilo samo ozadje tega grobnega napada: italijanske škofove postaviti pred slovensko javnostjo v slabo luč, ustvariti s tem nerazpoloženje dela te javnosti do škofov na splošno — zlasti pri tistem delu slovenske politeligenice, ki je veren, pa tudi kritičen do družbenega dogajanja, češ, poglejte, kaj delajo škofje »katoliške« Italije. Ljudski glas pa že ve, da imajo prav ti škofje v svoji sredi tudi papeža. Za nadaljnje pomenske zveze pa poskrbi potem ljudska govorica sama.

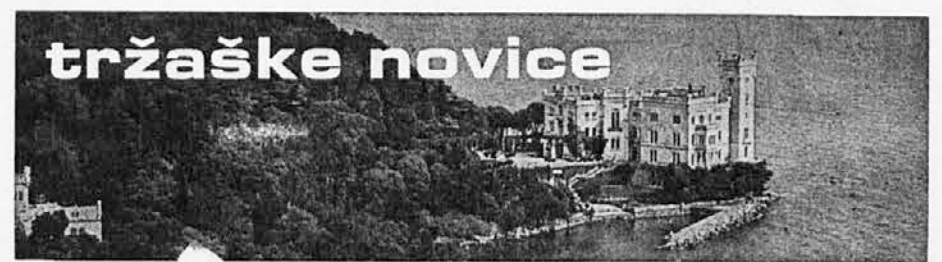
Napad na italijanske škofove v »Znamenju« je hotel biti obenem svarilo slovenskim katoličanom oz. danes samo še »vernim« kot jih uradno nazivajo — torej niti ne več »kristjani«, kot si je še zamišljal nekdanji pesnik Kocbek; »verni« pa so lahko tudi tisti, ki verujejo v amulete in talismane, celo brezverci so lahko »verni«, ker »verujejo«, da Boga ni. Slovenski katoličani naj se torej varujejo skušnjave, da bi posegali v »politiko« kot njihovi italijanski sosede z novo »križarsko vojno«.

S tem je bilo znova oživilo vzdušje tihega psihološkega pritiska na slovenske katoličane, da si ne bi upali preveč glasno

zahtevati kakega gradbenega dovoljenja za novo cerkev (v Ljubljani sami bi potrebovali npr. deset novih, pa ne dobijo dovoljenja, pač pa so ga velikodušno dali za gradnjo mošeje); ali pa, ker so bile od potresa porušene cerkve izločene iz dodeljevanja posojil za popotresno obnovo itn.

Ob tej prihodni potezi »Znamenja«, ki se predstavlja kot krščanska revija, nismo mogli ostati brez pripomb. Prvič zato, ker so nekateri od napadenih italijanskih škofov postavni nadpastirji tudi slovenskim katoličanom v Italiji, največ v škofijah Trst, Gorica, Videm in Rim. Drugič, ker za kritična stališča do izjav italijanskih škofov ni poklicano »Znamenje«, ampak je v Italiji sami dovolj možnosti in kritikov. In kritike tudi ni manjkalo, toda brez grobih napadov in primerjav s križarskimi vojnami (razen v kakih obskurnih listih, med katere pa bi se celjska revija menda ne hotela prištevati). Tretjič, če se v Sloveniji verski listi ne smejo baviti s »politikom«, potem naj bo tudi »Znamenje« v tem pogledu dosledno. Naj pusti reševanje italijanskih zadev italijanskim ljudem samim.

Revija prihaja tako sama s sabo v na-

Poimenovanje šole po F. Bevku na Opčinah

Svečano, sproščeno, okusno in prisrčno: te oznake z vso pravico zasluži nedeljska prireditve na Opčinah, kjer so domačo osnovno šolo slovesno poimenovali po Fr. Bevku. Prireditve je bila na šolskem vrtu, ob Bevkovem kipu, ki ga je izdelal kipar Kalin, arhitektonsko pa uredil Atilij Kralj. Pri umetniškem delu sporeda so sodelovali gledališki igralec Stane Raztresen, cerkveni pevski zbor ter ženski in moški zbor PD Tabor, še prej in vmes pa tudi otroci iz vrtca in osnovne šole ter ansambel rdeči nagelj. Z vezano in nevezano besedo ter s pesmijo so počastili Bevka in slovensko šolo ter bistveno pripomogli k občutju pomembnega in lepega kulturnega praznika.

Številno občinstvo ter goste z obeh strani meje je najprej pozdravil ravnatelj Strnad, kasneje pa je Bevkov kip blagoslovil domači župnik Viljem Zerjal, ki je v občutenem nagovoru spomnil na pisateljev delež pri ohranjanju slovenskih vrednot, za katere so naši ljudje v najtežjih časih darovali vse, celo lastna življenja. Potem je v imenu Združenja staršev spregovorila Alenka Renar Kocman, ki je izrazila veselje ob tem svečanem dogodku, omenila doprinos staršev pri naporih poimenovalnega postopka in se zahvalila vsem, ki so pomagali do uspeha. Opozorila pa je tudi na vse še nerešene probleme slovenske šole v zamejstvu ter zlasti poudarila zahtevo po slovenskih šolah v videmski pokrajini.

Za tem teografsko navedenim programom pa je skritega veliko dela, za katerega vedo le tisti, ki so se ga lotili z nesebično požrtvovalnostjo in veseljem, pričeni z učitelstvom. Zato je tudi organizacija openske svečanosti potekla brezhibno, zato je vzdušje tudi po slovesnosti bilo prijetno, zato bo spomin na poimenovanje še dolgo živ.

Nedeljska prireditve na Opčinah je bila praznik celotne domače skupnosti tudi zato, ker so pri njej in ob njej sodelovale vse komponente organiziranega slovenskega življenja v vasi. Bila je pravzaprav višek niza kulturnih in športnih prireditev, ki jih je nekdo označil za »Bevkove tedne«.

Po našem mnenju lahko nedeljsko poimenovanje z vsem okvirom služi kot zgled, kako lahko tak dogodek poteka na visoki kulturni ravni, v delavnem soglasju in s čutom za prednost glavnega cilja pred stranskimi. Zato čestitamo organizatorjem in vsem, ki so jim pomagali.

Boris Pahor v reviji »La Bora«

Tržaški mesečnik »La Bora« je že v svoji drugi letošnji številki prinesel obširnejšo predstavitev slovenskega pisatelja Alojza Rebula, sedaj pa v svoji četrth številki predstavlja pisatelja Borisa Pahorja in njegovo ustvarjanje. Oris dela in življenja kot tudi nekaj odlomkov iz spisov obeh pisateljev je pripravila za italijansko občinstvo Mara Debeljuh Poldini. Iz Pahorjevih spisov je tokrat objavljen odlomek iz dela »Rusi most« (1967). Kot dve bistveni sestavini pisateljevega dela so navedene slovenske razmere v Trstu ter odgon v nacistično koncentracijsko taborišče v drugi vojni.

»La Bora« objavlja v tej številki še nekaj drugih zanimivih sestavkov: o iredentizmu v tržaški zgodovini piše Elio Apih; Guido Botteri o življenju in poreklu tržaškega nacističnega Odila Globočnika; Hugo von Windischgrätz objavlja spomine te kneže družine, ki je v stoletjih imela pomembno politično vlogo po vseh slovenskih deželah. Ne manjka tudi časnikarskih poslastic: jugoslovanski predsednik Tito naj bi po svojih zvezah v arabskem svetu poskušal vplivati na teroriste za rešitev A. Mora (?).

V Marijinem domu v Rojanu bo v nedeljo 27. maja ob 17. uri za 18. obletnico otvortive doma in za DRUŽINSKI DAN

PRILOŽNOSTNA PRIREDITEV

pri kateri sodelujejo otroški vrtci, osnovna šola »Bazoviški junaki« in nižja srednja šola »Fran Erjavec«. - Vabljeni!

Mladinska komisija SSK v Trstu zavrača neosnovana podtikanja

V sredo 16. maja je imela sejo Mladinska komisija SSK v Trstu, ki je razpravljala o sedanjem političnem položaju v naši deželi v času pred pomembno volitvo preizkušnjo.

Z obžalovanjem je vzela na znanje, da je Slovenska skupnost postala v zadnjem času tarča napadov in neutemeljenih podtikanj zaradi pogumne odločitve, da stopi na pot solidarnosti z zatiranimi manjšinami. Ta korak je v skladu z načelom samostojnega nastopanja in ga Mladina SSK popolnoma podpira in je po svojih močeh tudi prispevala k temu, da je do manjšinske koalicije prišlo.

Mladinska komisija poudarja, da je treba dati slovenski stranki priznanje, da je edina zadala hud udarec protislovenski Listi za Trst, ki se je hotela vrniti v manjšinsko zvezo. Pri tem jo je bistveno podprlo Furlansko gibanje, ki je že s tem dokazalo, na kateri strani stoji.

Nerazumljivi so napadi glasila Liste za Trst, ki očita SSK ni manj kot šovinizem, zaskrbljujoč pa je odnos nekaterih časopisov in slovenskih političnih predstavnikov, ki skušajo ta dejstva zanikati in brez pravih argumentov omalovažujejo novo kvaliteto manjšinskega boja v Italiji ter realno možnost, da SSK in Furlansko gibanje izvolita lastnega kandidata v parlament. Tako možnost je zelo konkretna tudi, ker zadeva predstavništvo manjšin v Italiji za evropski parlament.

Pri teh kritikah so bili predvsem glasni nekateri predstavniki PCI. Mladinska komisija SSK je mnenja, da bi morala ta stranka (PCI) najprej razložiti slovenskim somišljenikom, kako da je na listi za evropske volitve kot predstavnik Trsta Vittorio Vidali.

V nedeljo 27. maja na Vejni obletnica posvetitve svetišča Matere in Kraljice. Ob 16.15 pete litanije Matere božje. Sledi škofova maša. Castilci Marijini, pridite!

Okrogla miza o temi »Slovenska kultura v Italiji« bo prihodnji ponedeljek 28. maja na sedežu Slovenske prosvete v ul. Donizetti v Trstu. Prireja jo komisija za šolstvo in kulturo SSK. Začetek ob 20.15.

vala tako socializem kot »pristno« krščanstvo, osvobodeno vseh utesnjujočih cerkvenih organizacijskih struktur, se ne ozira več na nadnaravno, ampak le na bližnjega. Nadnaravno se je umaknilo tuzemskemu, se prelevilo v prvenstveno socialno filozofijo, ki je gotovo sprejemljiva za socializem, nevtralni ali brezbojni, toda ni ostala več krščanska.

Takšna je danes »osvoboditvena« smer pisanja celjskega »Znamenja«. Dobiva denarno podporo od oblasti v Sloveniji za svoje izhajanje, zato pa se mora držati prav te smeri. Ničesar dobrega ne objavi v prid Cerkvi kot božji ustanovi, ampak samo proti. Ob primeru Isolotta si je raztrgalo oblačila in ga stavljal za zgled idealizma in ravnanja po vesti katoliškega opata Franzonija je poveljevalo do onemoglosti, dokler se ni javno zavzel za razporoko in za splav. Pri tem pa je »Znamenje« o Franzoniju nenadno uithnilo, saj bi z nadaljnjim franzonovanjem razgalilo svoje nekrščansko ozadje. Poiskalo pa si je seveda druge oporečniške primere. (Konec prihodnjic)

Cilji stavke na slovenskih šolah

V torek 15. maja je bila stavka na slovenskih šolah, isti dan kot na italijanskih. Vendar so slovenski šolniki imeli še posebne cilje pri svoji stavki. Ker gre za splošne probleme slovenske šole na Goriškem, je prav, če vsaj glavne omenimo:

Naj se odprejo slovenske šole v videmski pokrajini.

Naj se zagotovi samostojnost slovenskega šolstva.

Naj se ustanovi samostojen slovenski šolski okraj.

Naj se priznajo jugoslovanske diplome srednjih in visokih šol.

Pri reformi višjega srednjega šolstva naj se za slovenske srednje šole zagotovijo vse smeri v materinem jeziku.

Goriški sindikat je postavil še naslednje zahteve:

Na klasičnem liceju »Primož Trubar« naj se ločita mesti ravnatelj in profesorja, ki sta sedaj združeni.

V didaktičnem ravnateljstvu Doberdob naj se imenuje ravnatelj in namestnik, kajti sedaj en sam ravnatelj vodi obe šolski okrožji.

Na srednji šoli »Ivan Trinko« naj se učne ure skrajšajo na 45 minut, saj ni ne pedagoško učinkovito ne zdravju primerno, če morajo otroci, stari od 11 do 14 let sedeti v šoli od 8.30 do 13.50.

Slovesna otvoritev nove šole v ul. Campi

V nedeljo 27. maja dopoldne bodo slovesno odprli novo osnovno šolo za slovenske otroke, ki jo je goriška občina zgradila v ul. Campi. Pouk v tej šoli se sicer vrši že dva meseca, vendar je uradno ni so še odprli.

Ta šola je prvo šolsko poslopje, ki ga je Italija zgradila nalašč za slovenske otroke. Poslopje je prostorno, zračno in udobno. V njem ima pouk pet razredov osnovne šole, ki so se prej stiskali v prostorih v ul. Croce.

Zaključna akademija v Katoliškem domu

Mladinske organizacije, ki se zbirajo v Katoliškem domu v Gorici, bodo imele zaključno akademijo v nedeljo 3. junija ob 17. uri. Nastopili bodo skavti in skavtinja, verice in volčiči ter mladinski zbor »Kekec«. Vsi prijatelji že sedaj prisrčno vabljeni.

Koncert orkestra in zbora Glasbene matice iz Trsta

Kot napovedano je Glasbena matica iz Trsta imela v ponedeljek 14. maja zvečer zaključni koncert v goriškem Avditoriju. Nastopila sta godalni orkester in mešana zbor, katerega so podprli štirje solisti iz Ljubljane. Dirigiral je Janko Ban. Izvajali so dela starih slovenskih mojstrov.

Sovodnje ob Soči

Občinska seja. Po skoraj treh mesecih (zadnja je bila 23. februarja) je bila sklicana za 14. maj redna seja sovođenjskega občinskega sveta. Svetovalci so odobrili vrsto odhodnih sklepov in vzeli na znanje, da ni bilo nobenih pripomb glede tretje variante občinskega regulacijskega načrta, ki se nanaša na gostinske obrate v Rupih in Gabrijah. Za žrtve potresa v Črni gori je bil odobren znesek pol milijona lir, sto tisoč pa kot prispevek za spomenik padlim pred ladjedelnico v Trzihu. S tem v zvezi je svetovalec Gino Marega poročal, kako je ta akcija zbiranja finančnih sredstev potekala. Svetovalci so tudi odobrili nakup parcele 450 kv. metrov v Gabrijah, kjer bodo domačini ob pomoči društev postavili spomenik padlim.

Iz prodaje 3 parcel z nad 29.000 m² pri Štandrežu, ki so last sovođenjske občine, katastrsko pa spadajo pod goriško, Industrijskemu konzorciju naj bi se dobilo 56 milijonov lir. Ta izkupicek naj bi služil za dograditev nove stavbe nasproti Kulturnega doma in posojilnice. V tem posloplju naj bi bili prostori za knjižnico, pošto, občinska vozila, skladišče in drugo. Svetovalci so bili mnenja, naj se zemljišče čimprej odkupi in pripravi zadevni načrt.

Precejšnja razprava se je vnela ob točki, kako prilagoditi občinski regulacijski načrt dejelnemu. Načrtovalec namreč ni pripravil vsega potrebnega v tej zadevi.

Končno se je premaknila z mrtve točke preureditve osnovne šole v Rupih. Načrt je izdelal arh. Jože Čej, pri njem pa so sodelovali predstavniki staršev Rupe-Peči, ravnatelj in učno osebje. Predvideni stroški znašajo 31 milijonov lir. Pri glasovanju

so svetovalci SSK poudarili svoje zadovoljstvo, da se bodo po skoraj štirih letih razpravljanja in natezanja dela vendarle pričela. Ker skoro gotovo dela za prihodnje šolsko leto ne bodo končana, bo občinska uprava poskrbela za prevoz osnovnošolskih otrok iz Rupe-Peči v Sovodnje.

Sledilo je več točk finančnega upravljanja. Pri zadnji točki dnevnega reda so svetovalci poverili načrtovalcu nalogo, naj izdela načrt za razširitev ceste in parkirnega prostora v Rubijah pred tovarno L.A.C.E.GO in za asfaltiranje ceste od Stradaltje proti Štandrežu.

Svetovalec Branko Černic je opozoril na nujno postavitev ograje na zidu v ul. Manzoni in Gabrijah in namestitev novih cestnih in imenskih tabel, Jožko Maraš pa je interveniral za ureditev prednostnih prehodov pri vodnjaku in kanaliziranju v Rupih. Dominik Juren z Vrha je znova opozoril na nerešeno vprašanje ovinkov na cesti proti Vrhu. Župan je zagotovil, da bo ograja v Gabrijah postavljena. Tudi tablice so že pripravljene. V Rupih bi bila najboljša rešitev prednostnih prehodov pri vodnjaku ogledalo, ki je že zagotovljeno. Glede kanalizacije v Rupih in ovinkov proti Vrhu pa je načrtovalec vrnil poverjeno mo nalogo, zato so svetovalci zahtevali, da uprava poskrbi za drugega načrtovalca.

Župan je prečital pismo občinske uprave iz Doberdoba. Slednja se skupaj z drugimi kulturnimi organizacijami zavzema za postavitev nižje srednje šole v Doberdobu. Ta stavba naj bi služila dijakom te občine, iz furlanskih krajev in z Vrha. Občinska uprava v Doberdobu naproša sovođenjsko za moralno oporo.

Končno je župan seznanil svetovalce s pismom, ki ga je poslala krajevna skupnost Dekani na Koprskem. Le-ta vabi na praznovanje 500-letnice obstoja Dekanov, ki naj bi bilo 20. maja. Da so bili povabljeni tudi zastopniki Sovodnje, je bil vzrok ugotovitve, da je prvi učitelj, ki je pred 110 leti prišel v Dekane, bil doma iz Sovodnje. Pisal se je Ivan Benko. Posebna občinska delegacija se je vabilu tudi odzvala.

»Gen Rosso« je navdušil zlasti mladino

Za zaključek letošnje misijske akcije je škofijski misijski center v Gorici povabil v naše mesto glasbeno skupino »Gen Rosso«, ki deluje v okviru gibanja Ognjiščarjev (Focolarini). Nastop te priljubljene skupine je bil v soboto 19. maja zvečer v veliki športni dvorani pri Madonnini. Dvorana, ki ima prostora za 6.000 oseb, je bila skoro popolnoma zasedena. Prevladovali so mladi, ki so bučno spremljali nastopajoče na odru. Prisotna sta bila tudi goriški nadškof in tržaški škof.

Skupino »Gen Rosso« sestavlja kakih 25 članov, ki so raznih narodnosti. V začetku je bilo nekaj folklornih točk (Filipini, Kitajska, Španija, Brazilija), čemur so sledili razni simbolični prizori, vzeti iz evangelijskega sporočila in spremljani s petjem in glasbo. Ugajal je zlasti balet, ko krepost nadvlada greh ter se pripadniki ob glasbi- lili po zaslugi dobrih opredelijo za Boga. Mogočno je ob glasbilih in popevkah izvenela osnovna misel prireditve: Bog je ljubezen.

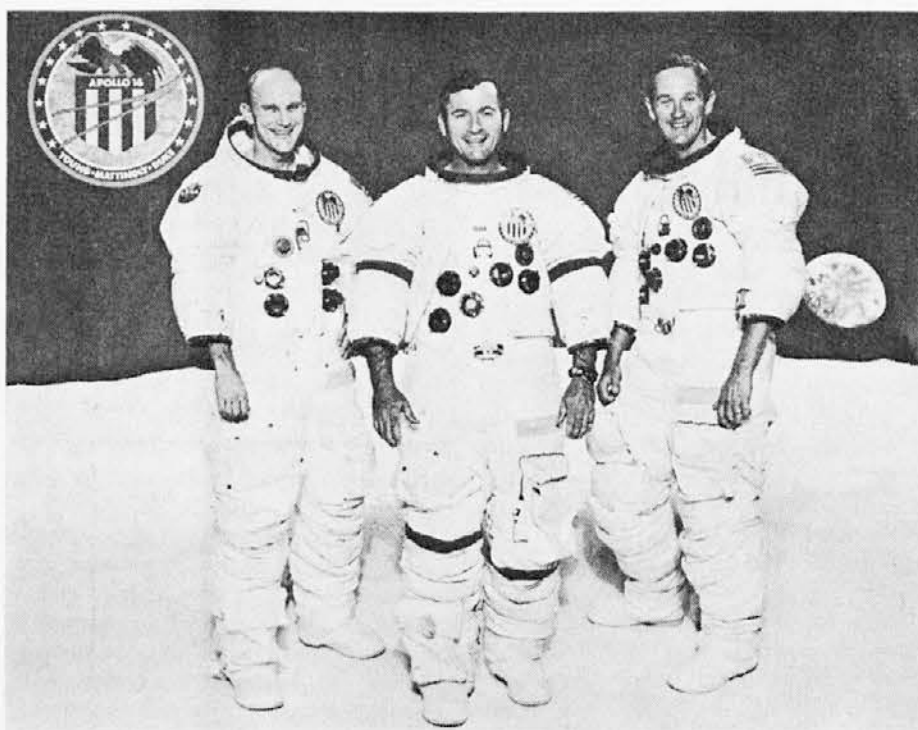
Vsekakor nas je sobotna prireditev prepričala, da ni vse gnilo v mladem rodu, kot se včasih misli, piše in govori. Navzoča mladina je pokazala, da se zna tudi sredi današnje potrošniške družbe navduševati ob večnostnih idealih.

Skavtske obljube

Goriška skavtska družina je v nedeljo 20. maja imela svoj veliki praznik, ko je obhajala vsakoletno »jurjevanje«, oz. je imela obljube. Za prostor so si izbrali kraško dolino blizu cerkve v Gabrijah. Ves v zelenju je letos Kras, akacije v polnem cvetju, prički razigrani v grmovju.

Glavna slovesnost je bila določena za deseto uro na prostem. Člani II. čete, to se pravi vod iz Rupe, Peči, Gabrij in Sovodnje so že prejšnje dni vse pripravili za lepo slovesnost. Pokosili so travo, postavili oltar, preskrbeli kosilo, zamislili veliko igro na gmagini. Zato je v nedeljo v glavnem vse poteklo po zamišljenem načrtu. Okrog oltarja so se ob 10. uri zbrali vsi člani slovenske goriške skavtske organizacije, tako skavti kot skavtinja, pa tudi najmlajši volčiči in verice. Našteli so jih 160.

Pred mašo, ki jo je daroval njihov cerkveni asistent dr. Humar, je spregovoril starešina dr. Mirko Spacapan. Spomnil je

Naše fante, ki so se udeležili goriške turnee v ZDA pred nekaj tedni, je posebno zanimal muzej NASA v Washingtonu. Pa tudi ženske udeležence so se rade pridružile ogledu muzeja. V njem so prave vesoljske ladje od prve do zadnje, pa tista, ki je pristala na Luni ter ameriška in sovjetska ladja, ki sta se v vesolju združili in ju je tako spojeni tudi videti. V muzeju je tudi kamenina, ki so jo astronauti prinesli z Lune. Na priloženi sliki so trije astronauti poleta Apollo 16

na prve obljube pred 14 leti, ki jih je opravilo 12 prvih skavtov. Seme je padlo na rodovitna tla, kot je pričala ravno navzočnost tako lepega števila mladine pri nedeljskih obljubah. Nato jih je starešina opozoril še na glavne zahteve skavtskega življenja kot so začrtane v skavtskih zakonih. Sledile so obljube volčičev in veric. Med mašo je bilo lepo sodelovanje vseh z berili, prošnjami, petjem.

Po maši so bile obljube novih skavtov in skavtinja, ki jih je pozdravila njih voditeljica prof. Franka Ferletič. Na koncu so vsi stari skavti in skavtinja skupno ponovili obljubo zvestobe Bogu in domovini, skavtskim zakonom in potrdili, da hočejo služiti bližnjemu.

Po kosilu, ki so ga pripravili člani II. čete, se je razvila velika igra po bližnjih gmaginah. Igre so se udeležili vsi, razdeljeni po vodih. Ker so se nekateri vodil izgubili med potjo, so se vrnili z zamudo. Zato se je tudi zaključek lepega srečanja nekoliko zakasnil, ko so si voščili: Na svidenje prav vsi vi, bratje, na svidenje.

Tudi mi kličemo našim skavtom in skavtinja: Na svidenje ob prihodnjem jurjevanju! Bogu hvala za čudovito lepo vreme in hvala tudi vsem dobrotnikom naših skavtov. - S. M.

Iz Ugande

Dr. Bernard Spacapan se je oglašil iz Ugande s pismom z dne 4. maja in ki nosi poštni žig iz Nairobi (Kenia). Je živ in zdrav in nič hudega se jim ni pripetilo na njihovem delovnem mestu.

Volivna zborovanje SSK na Goriškem

Nedelja 27. maja:
ob 11. uri v Števerjanu (Trg svobode)

Ponedeljek 28. maja:
ob 21. uri na Vrhu (pri gostilni Devetak)
ob 21. uri na Poljanah
ob 21.30 v Jamljah (pri vodnjaku)
ob 21.30 v Dolu

Sreda 30. maja:
ob 21. uri v Podgori (pred šolo)
ob 21. uri v Pevini (pred spomenikom)
ob 21.30 na Oslavju (pred gostilno Pepi)
ob 21.30 v Št mavru (pred cerkvijo)

Četrtek 31. maja:
ob 21. uri v Sovodnjah (pri cerkvi)
ob 21. uri v Rupih (pri vodnjaku)
ob 21.30 na Peči

Petek 1. junija:
ob 21. uri v Doberdobu
ob 21.30 v Štandrežu (na glavnem trgu)

Družina Susič iz Rojana daruje ob smrti očeta Kristana za žrtve potresa v Črni gori 20.000, za Marijin dom v Rojanu 20.000 in za misijone 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda v Domju: neimenovana sestra iz Gorice 100.000 lir.

Za cerkveni pevski zbor iz Boršta: mame prvoobhajencev 10.000 lir.

Za žrtve potresa v Črni gori: Terčon, Slivno 10.000; M. Mazora 10.000; N. N., Sovodnje 5.000; župnija Štandrež 350.000; Velikonja Milka 10.000; Stefanija Brumat 10.000; Marta Požar, Trst 10.000 lir.

Za Hercegovci v Črni gori: Novi sv. Anton v Trstu 223.000; župnija Boršt 217.000; Ricmanje 85.000; Sv. Ivan v Trstu 102.000; Bazovica 82.000 lir. Skupno z darovi romarjev v Verono 1.768.000 lir.

Za lačne po svetu: Z. Figelj v spomin Marije Reščič 5.000; N. N., Štandrež 50.000 lir.

OBVESTILA

Razstavo o poljski ljudski umetnosti prirejajo Centro Studium, knjigarna S. Paolo in Ljudski radio Gorica. Odprtje razstave bo 29. maja ob 18.30 v goriškem Avditoriju. Razstava bo odprta do 5. junija 1979.

Centro Studium priredi tudi predavanje prof. Paola Orlanda o »Stvarnosti poljskega naroda in njegove umetnosti«, ki bo v petek 1. junija ob 20.30 v Stella Matutina, ul. Nizza.

Osnovna šola v ul. V. Veneto v Gorici vabi na zaključno šolsko prireditev v soboto 26. maja ob 11. uri. Prireditev bo v okviru Leta otroka.

Srednja šola »Ivan Trinko« v Gorici vabi ob 25-letnici smrti Ivana Trinka-Zamejskega na zaključno šolsko prireditev, ki bo v nedeljo 27. maja ob 17.30 v Avditoriju v Gorici, ul. Roma. Čisti dobiček je namenjen črnogorskim otrokom.

Društvo naravoslovcev in tehnikov vabi vse člane in prijatelje na predavanje prof. Ninka Černica o Einsteinovi relativnostni teoriji. Predavanje bo v petek 1. junija ob 20. uri v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3, Trst.

Vpisovanje za tržaško romanje v Rim je zaključeno. Prijavilo se je 390 rojakov. Vsako spremembo ali željo javiti samo po knjigarni Fortunat v Trstu.

Romarji v Assisi, Cascio in Loreto naj poravnajo stroške takoj. Romanje bo od ponedeljka 25. do petka 29. junija.

Misijonar Andrej Majcen pozdravlja vse župnijske skupnosti, ki jih je v preteklem tednu obiskal in ima na vseh devet krajev najlepše spomine. Misijonar se je vrnil v Ljubljano in ostane verjetno na Rakovniku.

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: razni iz salezijanske župnije v Trstu 5.000; Meri M., Sovodnje v spomin prijateljice Silvije Ferlat 5.000; N. N., Nabrežina 4.000 lir.

Za Katoliški dom: N. N. 100.000; Marijina družba 20.000; N. N. 20.000; N. N. 4.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Meri Melcer 20.000; N. N. 200.000; A. K. 25.000 lir.

Za Alojzijeveč: A. K. 25.000; Z. Figelj v spomin Marije Reščič 10.000; Stefanija Brumat 10.000; N. N. 10.000 lir.

Bernarda Kosovel: za cerkev sv. Ivana v Gorici in za slovenske misijonarje po 20.000 lir.

Za števerjansko cerkev: namesto cvetja na grob Ernesta Vogriča in Antona Hladnika, očeta občinskega svetovalca Borisa, sekcija SSK iz Števerjana 30.000; ansambel Lojzeta Hledeta v spomin Antona Hladnika 60.000 lir.

Namesto cvetja na grob Justine Tomšič daruje družina Tomšič, Ušje 2 za sklad Katoliškega glasa 10.000 lir.

Za »Finžgarjev dom« na Opčinah: Pepka in Mario Dolenc v spomin nečakinje Mice in njenega pok. očeta Josipa Holstein 10.000 lir.

Za cerkveni zbor na Opčinah: Pepka in Mario Dolenc v spomin pokojnih staršev 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Marija Holstein v spomin pok. hčerke Marije 10.000; Angela Škerlavaj 5.000; Albina Sosič 3.000; Marčela Hrovatin-Bojk 6.000 lir.

Slovenska župnijska skupnost v Rojanu ja zbrala za žrtve potresa v Črni gori en milijon lir.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 27. maja do 2. junija 1979

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Godalni orkestri. 10.00 Mladinski oder: »Erazem in potepuh«. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.05 Koncert v tržaškem Avditoriju. 12.15 Ljudje pred mikrofonom. 12.30 Poslušajmo spet. 14.30 Glasbeni drobiž. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Slike iz planinskega sveta. 9.05 Dalmatinske pesmi. 9.30 Filološki utrinki. 10.05 »Naša pesem« v Mariboru in »Seghizze« v Gorici. 11.00 Današnje branje. 11.35 Radi smo jih poslušali. 12.00 Ribe in morje. 12.45 Volivna tribuna. 13.15 Slovenski samospevi. 13.30 Socialna problematika. 14.10 Kulturna beleznica. 14.20 Glasbeni ping pong. 16.30 Pravljičica: »Miškolin«. 16.40 Odmev iz ZDA. 17.05 Klavirski duo Alenka in Igor Dekleva. 17.40 S pesmijo po svetu. 18.05 Kulturni prostor.

Torek: 8.05 Ženska stran neba. 9.05 Orkestri in zbori. 9.30 Slovenski naravni dragulji. 10.05 Oddaja za vrtec. 10.15 Glasba v baroku. 11.00 Podlistek: »Nemeza«. 11.35 Plesi 20. stoletja. 12.45 Volivna tribuna. 13.15 Vokalna glasba. 14.10 Literarni utrinki. 14.20 Od prvih uspehov do danes. 15.00 Mladi izvajalci. 15.35 Plošče. 16.30 Čudoviti otroški svet. 16.45 Duhovne pesmi. 17.05 Klavirski duo Alenka in Igor Dekleva. 17.35 S pesmijo po svetu. 18.05 Slovenska književnost v Italiji. 18.20 Lahka glasba.

Sreda: 8.05 Na prodn Glinščice. 9.05 Lahka glasba. 9.30 Male besede o velikih stvarih. 10.05 Operna glasba. 10.45 Oddaja za šole. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Pesmi brez besed. 12.30 Danes obiščemo... 12.45 Volivna tribuna. 13.15 Od solista do zбора. 14.10 Mladi pisci. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 16.40 Motivi z malih zaslonov. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Mesečnik«. Satirična oddaja. 18.30 Naši stari znanzi.

Četrtek: 8.05 Jutranji almanah. 9.05 Pesmi s festivalov. 10.05 Slavni izvajalci. 10.45 Oddaja za šole. 11.05 Podlistek: »Nemeza«. 11.35 Rock in folk opere. 12.45 Volivna tribuna. 13.15 Naši zbori. 13.35 Ansambel Franca Miheliča. 14.10 Danes bomo govorili o... 15.00 Jugotonov expres. 15.35 Vodič po glasbeni umetnosti. 16.30 Kje je napaka? 17.05 Mi in glasba. 18.05 Svoboda je terapevtična. 18.30 Iz operet.

Širite „Katoliški glas“

Petek: 8.05 Ženska stran neba. 9.05 Zvočni Latinske Amerike. 9.30 Iz beleznice Irene Zerjal. 10.05 Simfonični koncert. 11.00 Oddaja za šole. 11.35 Uspešnice leta 1978. 12.00 V starih časih. 12.45 Volivna tribuna. 13.15 Primorska poje 1979. 14.10 Mladi znanstveniki raziskovalci. 14.20 Gremo v kino. 15.35 Na goriškem valu. 16.00 Zgodovinska rock in pop glasbe. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Kulturni dogodki v deželi. 18.20 Klasična glasba.

Sobota: 8.05 Radijski trim. 9.05 Pesmi jugoslovanskih avtorjev. 10.05 Z naših koncertnih odrov. 11.00 Čas in družba. 11.35 Mozaik melodij in ritmov. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Slovenske povojne revije. 14.30 Dve uri po sobotno. 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Mi in glasba. 18.05 Josip Tavčar: »Rjuhe ali ljubosumni Kola«. Izjava SSG. 18.45 Vera in naš čas.

Važno opozorilo za romarje v Čestohovo

Do 31. maja naj vsi udeleženci izročijo na upravi našega lista svoj potni list s 6 fotografijami (če tega še niso storili). Potovalna agencija IOT bo nato prve dni junija poskrbela za českoslovaški in poljski vizum. Kdor bo mudil, si ga bo moral sam oskrbeti. Za vizume je treba dodati k vsoti 310.000 lir še 16.000 lir. Opozorjamo, da je treba celo vsoto za potovanje poravnati do 15. junija.

Vajenko išče trgovina čevljev »Alpina« v Gorici, Corso Verdi 78, tel. 2517.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo